

harcoló felekre; - hogyan helyezkednek el a lakott települések, beépített területek, ipartelepek, milyen méretűek, leküzdhetők vagy milyen akadályozó jelleggel bírnak, különösen, ha egyes részeik rombolásra kerülnek, milyen megkerülési lehetőségek kínálóznak; - milyenek a talajviszonyok, a földfelszín alá telepítendő aknazárak szempontjából milyen a talaj megmunkálhatósága, illetve mennyire befolyásolja a talajminőség a záruk elkészítésének idejét; - milyen a talaj vízháztartása, a talajvíz szintje, melyek az időszakos belvizzel borított területek, a folyóvölgyekben mely területek kerülhetnek elöntésre.

A terep tehát rendkívül bonyolult, sokrétű és állandóan változó körülményeket biztosít a harctevékenység megszervezéséhez, megvívásához, így a műszaki zárás számára is. Ezért igen fontosnak tartom, hogy a tervező, harcvezető tiszt számára folyamatosan értékelt, pontosított adatbázis álljon rendelkezésére.

Jákó Gyula mk.ezredes

Pontonosok a Szerb harctéren 1914-ben

Az elmúlt napokban olvastam el a Harmincas Honvédek élete a halálmezőkön című könyvet. Dr. Paulovits Sándor honvéd százados a harmincas évek végén vetette papírra sorait, mellyel a 30. honvéd gyalogosezrednek állít örök emléket az utókor számára. E remekműben a szerző nem feledkezett meg a háború névtelen hőseiről a műszaki, utász, pontonos katonák hőstetteiről sem. Hiszen küzdelmük nélkül a gyalogos és lovas alakulatok sem tudták volna végrehajtani a harcadataikat.

A 30. honvéd gyalogezred is a Szerb harctérre került ki mindjárt a háború kezdetén. A veszteségek pótlására útbainditották a menetezredet, melybe a 29. 30. 33. menetzászlóaljak tartoztak. A felszerelés, kiképzés után az alakulatot Boszniába irányították, onnan pedig tovább Szerbia felé. Átkelést kellett végrehajtaniuk a Drina folyón Loznica helységgel szemben. Az átkelési parancsot 1914.09.15-én kapták meg. Az utászokra kemény munka várt, hiszen az ellenség felfedte az egység szándékát. Az áthajózást a 33. menetzászlóalj biztosította, de főleg annak 3. százada Lendvay Károly fhdgy. parancsnoksága alatt. A feladat során hadipontonokon kellett átkelni a folyón, melyeket az utászok az áj leple alatt készítettek elő. A pontonokat szekereken szállították a helyszínre. Az ellenség erős tüzérségi tüze miatt az átkelőhelyet északabbra helyezték át, azonban az ellenség ezt is felfedte és a loznicaí erődök egyikéből ezt is szakadatlanul lőtte.

A parancsnok nem változtatta meg elhatározását. Lendvay fhdgy. századát 30-30 fős csoportokba osztotta, így biztosítva a pontonokba való gyors beugrást. Az utászok hősiességének, bátorságának révén az evezőkkel hajtott pontonokon sikeresen áthajózott minden zászlóalj a Drinán, s megvetette lábát a túlsó parton.

Az utászok helytállásáról így írt Lendvay fhdgy.:

A legnagyobb elismerést és dicséretet érdemlik utászaink is, akik kitartó hősiességgel oly gyakran eveztek át egyik partról a másikra mit sem törődve a gránátok tömeges hullásával.

Ennél nagyobb elismerést nem is kaphattak volna az utászok, hiszen a harcoló csapat egyik alparancsnoka írta ezt, aki velük együtt átélte a harctevékenység e nehéz, de igen lényeges szakaszát.

Kenyeres Dénes őrnagy
MH Szentgyörgyi Dezső
Harcászati Repülőezred